

MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYNNISTÄ 2010

Sisällysluettelo:

1 JOHDANTO	Sivu 1
2 MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYNNIN JÄRJESTÄMISESTÄ MAASSAMME	1
LIITEKUVAT	5

1 JOHDANTO

Tässä tutkimusraportissa esitetään yhteenveto tutkimuksesta, jonka tarkoituksena on ollut selvittää, mistä eri alkoholijuomia pitäisi maassamme saada ostaa. Tutkimusaineisto on kerätty puhelinhaastatteluina 19.-28.4.2010 välisenä aikana. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.003. Haastatellut edustavat maamme 15-vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaan ulkopuolella.

Tämän tutkimusraportin tarkoituksena on yhteenvedonomaisesti verbalisoida ja visualisoida tutkimuksen päätuloksia. Tutkimukseen sisältyy erillinen tilasto-osa, jossa esitetään kaikki tutkimustulokset yksityiskohtaisessa taulukkomuodossa.

Tutkimus on toteutettu Päivittäistavarakauppa ry:n toimeksiannosta.

2 MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYYNNIN JÄRJESTÄMISESTÄ MAASSAMME

Alkoholipoliittiseen mielipideilmastoa sivuten vastaajilta tiedusteltiin sitä, miten eri alkoholijuomien vähittäismyynti ja jakelu pitäisi maassamme järjestää.

Lähes joka toinen toisi miedot viinit elintarvikeliikkeisiin

Väestöstä valtaosa soisi keskiolutta jatkossakin myytäväksi elintarvikeliikkeistä. Keskiolutta takaisin Alkoon toivoo seitsemäsosa (14 %) väestöstä. Hyvin pieni osa (4 %) kansalaisista sanoo, että keskiolutta ei saisi myydä lainkaan.

Suomalaisista kaksi viidesosaa (40 %) olisi valmis siirtämään nelosoluen myynnin vähintäänkin viranomaisen myyntiluvalla toimiviin elintarvikeliikkeisiin. Enemmistö (56 %) säilyttäisi nelosoluen Alkossa.

Mietoja viinejä kohtaan mielipiteet ovat sallivampia kuin vahvaan olueen. Neljännes (25 %) väestöstä soisi viinejä myytävän kaikissa elintarvikeliikkeissä ja viranomaisen luvan saaneissa elintarvikeliikkeissä myynnin sallisi vajaa neljännes (23 %); ts. lähes joka toinen (48 %) muuttaisi vallitsevaa myyntijärjestelmää.

Väkevät juomat halutaan ehdottomasti säilyttää Alkossa (85 %). Kymmenesosa (11 %) väestöstä on asenteiltaan niin vapaamielinen, että purkaisi väkevien juomien vähittäismyyntimonopolin.

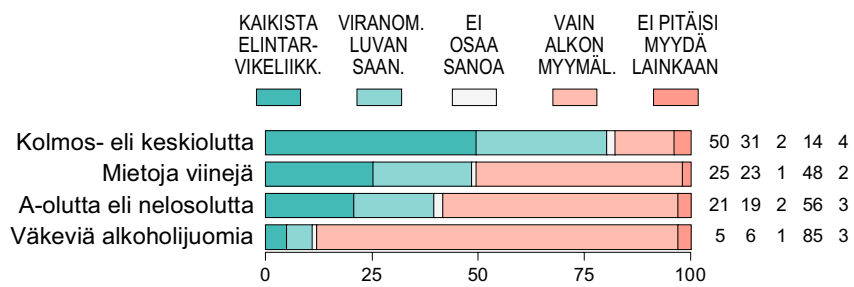
Kansalaisten suhtautuminen mietojen viinien myynnin uudelleenjärjestelyihin on säilynyt kutakuinkin ennallaan. Myös vuosi sitten kansalaisista joka toinen (49 %) oli sallimassa viinien myynnin elintarvikeliikkeissä.

Suhtautuminen vahvan olueen myyntiin elintarvikeliikkeissä on muuttunut jonkin verran aiempaa sallivammaksi. Vuosi sitten reilu kolmannes oli siirtämässä nelosolutta elintarvikeliikkeisiin ja nyt kaksi viidesosaa.

Kun tarkastellaan tuloksia noin kymmenen vuoden periodilla käy ilmi se, että nelosoluen ja mietojen viinien vapauttamista puoltavat mielipiteet olivat korkeimmillaan vuosina 1998 ja 1999. Tämän jälkeen kehitys kulki suuntaan, jossa ao. juomat haluttaisiin tarjoilla kuluttajille Alkon hyllyiltä. Viimeksi kuluneen neljän vuoden aikana mielipiteet ovat olleet jokseenkin muuttumattomia.

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

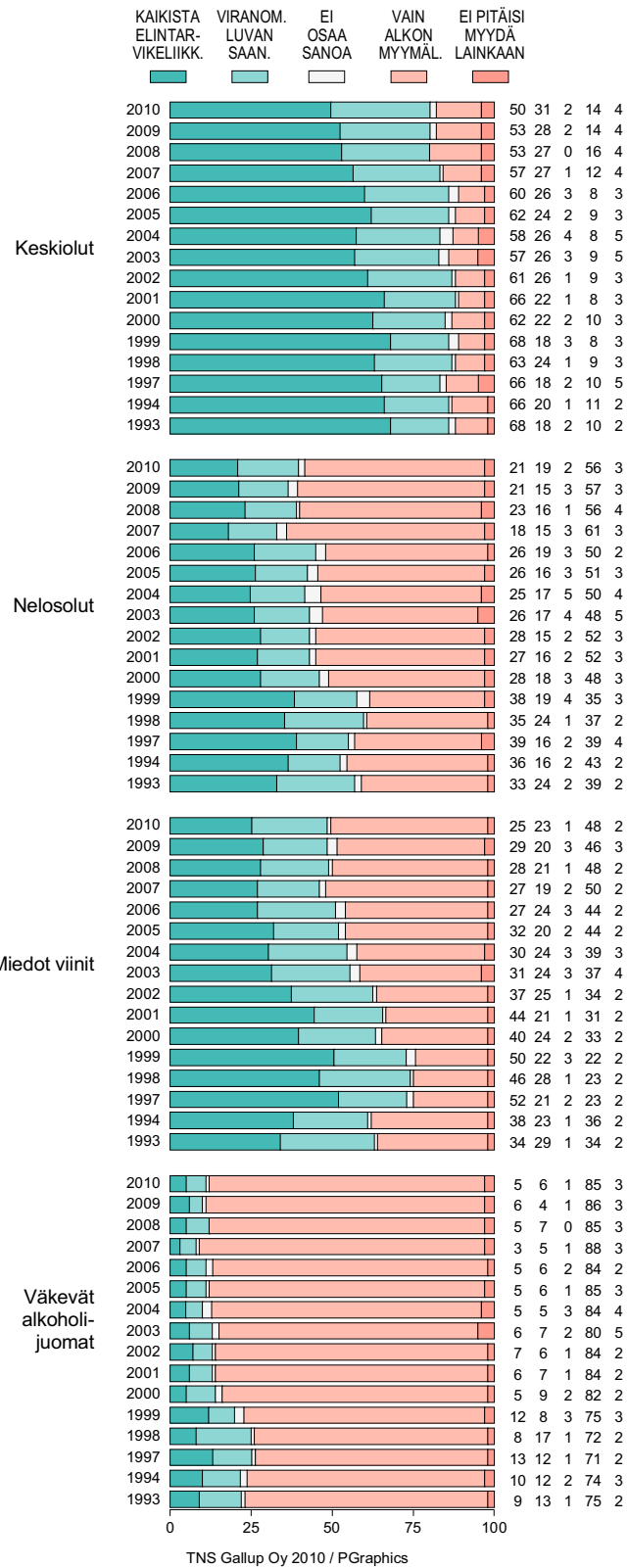
Kuvio 1. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA (%).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

Kuvio 1t. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA (%)

Tutkimus ei anna suoraan tietoa ihmisten asenteiden perusteista. Mahdollisia selityksiä varaukselliselle suhtautumiselle voi kuitenkin yrittää etsiä alkoholijuomien kulutuksessa tapahtuneista muutoksista ja tilastoidun kulutuksen haittavaikutuksista. Kun ihmisten huoli alkoholihaitoista kasvaa, heijastuu se myös siihen, mistä juomia pitäisi saada ostaa. Vailla merkitystä ei ehkä kuitenkaan ole myöskään alkoholimonopolin markkinalähtöinen toiminta, joka näkyy myymäläverkoston kattavuutena, sijaintina asutuskeskuksissa sekä asiakaspalvelussa. Tämä helposti lisää tyytyväisyyttä monopoliin ja vaikuttaa kansalaisten mielipiteisiin.

Nuoret aikuiset ja keski-ikäiset haluaisivat saada viinin elintarvikeliikkeistä

Sukupuolella on yhteyttä mielipiteisiin alkoholijuomien myynnin järjestämisestä. Miehet ovat odotetusti jonkin verran vapaamielisempiä kuin naiset.

Naisten ja miesten välisistä eroista voi esimerkinomaisesti mainita seuraavaa:

- Kun miehistä 45 % luovuttaisi nelosoluen myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu vain 34 %. Naiset suhtautuvat nelosoluen myyntioikeuksien laajentamisen aiempaa myönteisemmin.
- Kun miehistä 55 % luovuttaisi mietojen viinien myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu 41 %. Viinien myyntioikeuksien laajentamiseen miehet suhtautuvat nyt hieman vähemmän myönteisesti kuin vuosi sitten.
- Kun miehistä 15 % luovuttaisi väkevien juomien myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu vain seitsemän prosenttia.

lällä on yhteyttä myyntijärjestelyitä koskeviin mielipiteisiin. Keskeisimmät iän mukaiset havainnot ovat seuraavat:

- Nuorten aikuisten (25-34-vuotiaiden) (56 %) keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, jotka soisivat nelosolutta myytävän elintarvikeliikkeissä. Halukkuus siirtää nelosolut elintarvikeliikkeisiin on selvästi lisääntynyt 25-34-vuotiaiden keskuudessa viime vuodesta.
- Enemmistö 25-34- (59 %) ja 35-49-vuotiaista (53 %) haluaisi elintarvikeliikkeissä myytävän mietoja viinejä.
- Eläkeikäiset (yli 64-vuotiaat) ovat muuta väestöä useammin sitä mieltä, että eri alkoholijuomia pitäisi myydä vain Alkon myymälöissä tai ei laisinkaan.

Kokoomuksen, vihreiden ja perussuomalaisten kannattajat haluaisivat viinit elintarvikeliikkeisiin

Koulutustasolla on yhteyttä näkemyksiin. Korkeammin koulutetut väestöryhmät suhtautuvat keskimäärää suopeammin ajatukseen viinien myynnin sallimisesta joko kaikissa tai viranomaisen luvan saaneissa elintarvikeliikkeissä. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet suhtautuvat viinien vapauttamiseen jonkin verran aiempaa myönteisemmin.

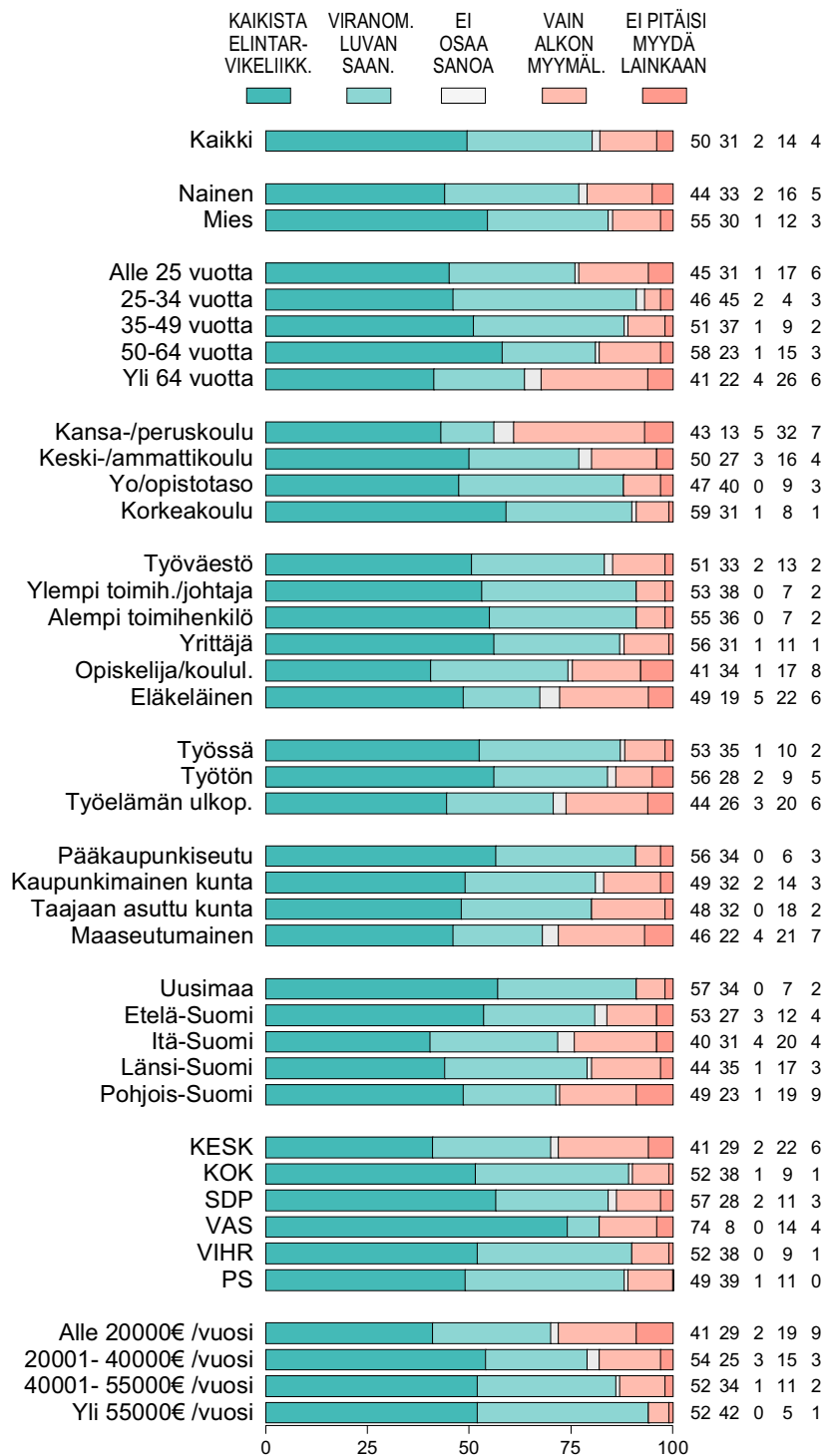
Ammattiryhmittäiset erot ilmenevät siten, että muutoshakuisimpia viinien osalta ovat johtajat ja ylemmät toimihenkilöt, jotka myös käyttävät viinejä keskimäärää useammin.

Puoluekanta selittää mielipiteitä alkoholijuomien myynnin järjestelyistä. Keskimäärää vapaamielisempiä etenkin mietojen viinien osalta ovat Kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajat. Keskustan kannattajat sen sijaan suhtautuvat ajatukseen mietojen viinien siirtämisestä elintarvikeliikkeisiin keskimäärää kielteisemmin.

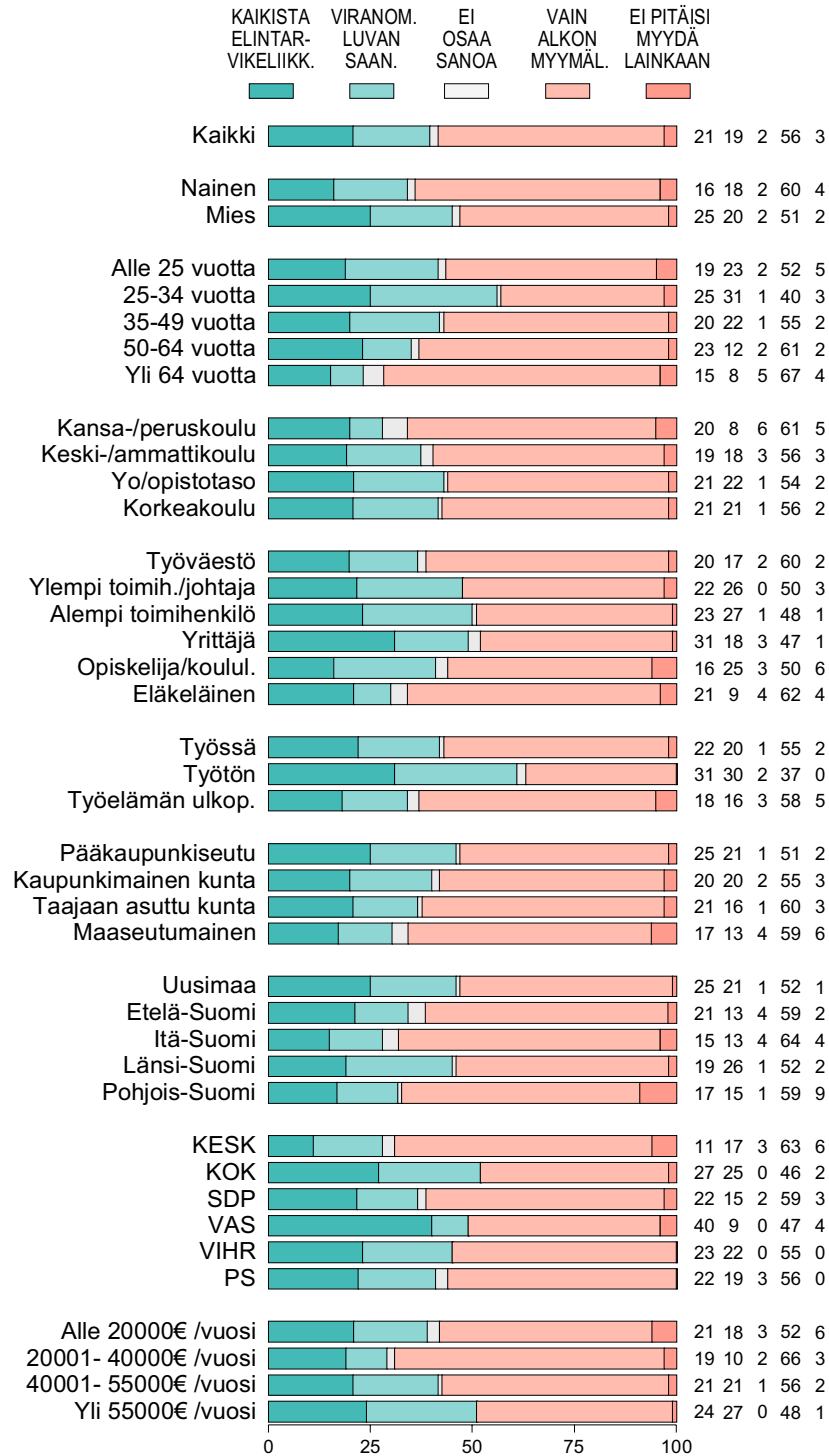
LIITEKUVAT

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

Kuvio 1-1. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: KOLMOS- ELI KESKIOLUTTA (%).

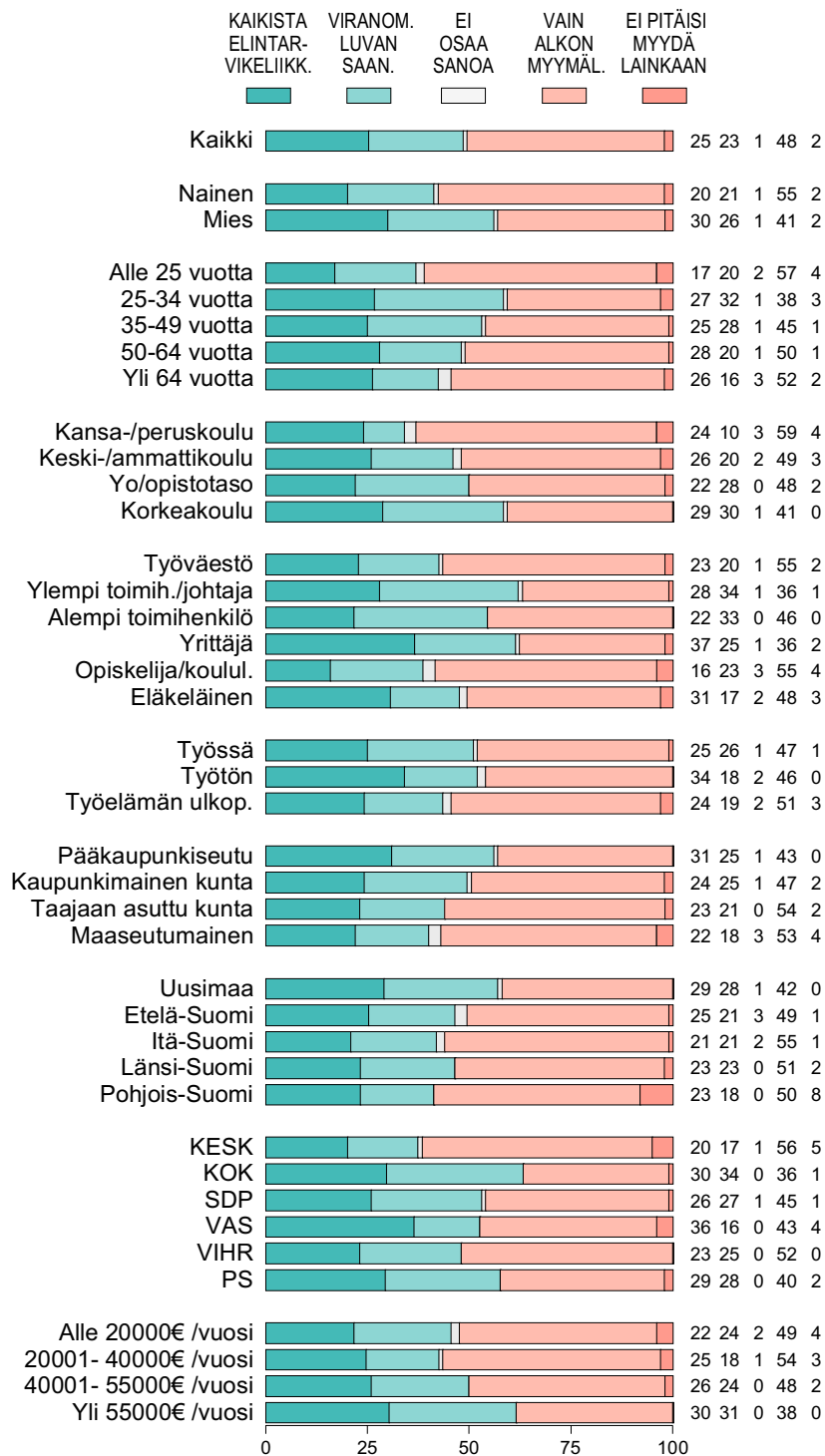

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

Kuvio 1-2. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: A-OLUTTA ELI NELOSOLUTTA (%).

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

Kuvio 1-3. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: MIETOJA VIINEJÄ (%).

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2010

Kuvio 1-4. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: VÄKEVIÄ ALKOHOLIJUOMIA (%).

